

Sygn. akt V Ca 523/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO Małgorzata Mazur
Sędzia:	SSO Magdalena Kocój (spr.)
Sędzia:	SSR del. do SO Piotr Osowy
Protokolant:	st. sekr. sąd. Edyta Rak

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko W. N.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Dębicy

z dnia 4 kwietnia 2017 r., sygn. akt I C 1329/16

I. oddala apelację,

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Magdalena Kocój SSO Małgorzata Mazur SSR del. do SO Piotr Osowy

Sygn. akt V Ca 523/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 marca 2018r.

Sąd Rejonowy w Dębicy, po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B. przeciwko W. N. o zapłatę wyrokiem z dnia

4 kwietnia 2017r., sygn. akt I C 1329/16 oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach stanu faktycznego.

(...) Sp. z o.o. oraz pozwana w dniu 9.04.2014r. zawarły umowę pożyczki nr (...). Całkowita kwota pożyczki wynosiła 4.000 zł., całkowita kwota do zapłaty 13.344 zł, zaś całkowity koszt pożyczki 9344 zł. W związku z zawarciem przedmiotowej umowy, pozwana złożyła podpis na wekslu in blanco stanowiącym zabezpieczenie spłaty udzielonej pożyczki, zobowiązując się do zapłaty w dniu 18 sierpnia 2016r. kwotę wskazaną na wekslu w wysokości 8.336,65 zł. Pozwana przed podpisaniem umowy nie miała możliwości zapoznania się z treścią umowy pożyczki oraz z wyciągiem z umowy ubezpieczenia. Była ona w przymusowej sytuacji życiowej.

Dnia 10.04.2014 r. (...) Sp. z o.o. dokonał przelewu na rachunek bankowy pozwanej kwoty rzeczywiście udzielonej pożyczki w wysokości 4.000,00 zł.

Pozwana uiściła na rzecz powoda kwotę 6.672,00 zł.

W dniu 18 grudnia 2014 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o., a powodem (...) S.A. została zawarta umowa przelewu wierzytelności obejmująca m.in. wierzytelność w stosunku do pozwanej W. N..

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż roszczenie nie zostało udowodnione co do zasady i wysokości zgodnie z ciężarem dowodzenia wynikającym z art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.

Na powódzie (...) S.A. z siedzibą w B. ciążył obowiązek wykazania istnienia zobowiązania i wysokości zobowiązania pozwanej ze wskazaniem sposobu jego wyliczenia a także okoliczności iż roszczenie jest wymagalne.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne), przy czym zgodnie z § 3 niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.

W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny - § 2. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie, a ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje - § 4. Przepisy art. 385¹-385³ k.c. wprowadzają zakaz stosowania niedozwolonych postanowień umownych (klauzul niedozwolonych) w obrocie konsumenckim, który sankcjonowany jest brakiem mocy wiążącej tych klauzul. Przepisy art. 385¹-385³ k.c. znajdują zastosowanie do umów obligacyjnych zawieranych przez przedsiębiorców z konsumentami, z użyciem lub bez użycia wzorców, ale także do klauzul wzorców umownych używanych przy zawieraniu umów (por. wyrok SN z dnia 9 października 2003 r., V CK 277/02, OSNC 2004, nr 11, poz. 184 oraz z dnia 7 grudnia 2006 r., III CSK 266/06, LEX nr 238949).

Wedle orzecznictwa Sądu Najwyższego, "rażące naruszenie interesów konsumenta"

w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw

i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast "działanie wbrew dobrym obyczajom" w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą

w równowagę kontraktową tego stosunku. Obie wskazane w tym przepisie formuły prawne służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają zakresione przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta (por. wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, "Biuletyn SN" 2005, nr 11, s. 13).

W niniejszej sprawie ustalono, że (...) Sp. z o.o. oraz pozwana w dniu 9.04.2014r. zawarły umowę pożyczki nr (...). Całkowita kwota pożyczki wynosiła 4.000 zł., całkowita kwota do zapłaty 13.344 zł, zaś całkowity koszt pożyczki 9344 zł. Postanowienia umowy pożyczki oraz umowy ubezpieczenia nie zostały uzgodnione z pozwaną a jedynie stanowiły wzorzec umowy zaproponowany konsumentowi przez przedsiębiorcę i opracowany przed zawarciem umowy.

Nie ma znaczenia zatem fakt, iż konsument wyraża zgodę na postanowienia umowy czy ogólnych warunków umowy przez złożenie podpisu pod wnioskiem o jej zawarcie, albowiem cały mechanizm uznawania klauzul za niedozwolone odnosi się bowiem do tych klauzul, na które konsument co prawda wyraził formalnie zgodę, ale faktycznie na ich treść nie miał żadnego wpływu, gdyż nie były one przedmiotem indywidualnych negocjacji.

Postanowienia umowy pożyczki są mało transparentne i zrozumiałe co powodowało, że pozwana jako konsument w rzeczywistości nie była świadoma obowiązków, które podejmowała w związku z podpisaniem umowy, zaś warunki umowy w sposób rażąco naruszają prawa konsumenta. Dlatego zasadny był zarzut pozwanej o braku związania pozwanej warunkami umowy, które stanowią niedozwolone klauzule umowne tj. dotyczących kosztów pożyczki w tym kosztów ubezpieczenia.

Celem umowy pożyczki jest uzyskanie środków pieniężnych. Umowa z dnia 09 kwietnia 2014r. miała być umową pożyczki gotówkowej, przy czym kwota pożyczki wyniosła 4.000,00 zł zaś całkowita kwota do spłaty 13.344, 00 zł. Powyższe ustalenia umowy były rażąco niekorzystne dla pozwanej. W ocenie Sądu ustalenia umowy służyły do obejścia prawa, tj. do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Ponadto koszt ubezpieczenia 7.499,00 zł , tj. niewiele mniej niż dwukrotność sumy pożyczki mógł być ukrytą opłatą za zawarcie umowy pożyczki i stanowić nieuzasadnioną i sprzeczną z charakterem umowy korzyść dla powoda a tym samym stanowić niedozwoloną klauzulę umowną. Umowa z dnia 09 kwietnia 2014r. może być bardziej kwalifikowana jako umowa ubezpieczenia a nie pożyczki skoro świadczenie związane z ubezpieczeniem prawie dwukrotnie przewyższa kwotę wypłaconej pożyczki. Sąd I instancji stwierdził, że ma nie tylko prawo ale i obowiązek do podjęcia weryfikacji czy warunki zobowiązania wekslowego ora umowy pożyczki nie naruszają przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych, tak w świetle prawa krajowego, jak i wspólnotowego - tak w sprawie analogicznej zasadnie Sąd Okręgowy w B. w sprawę sygn. II Cz 1317/16.

Pozwana czuje się oszukana i wprowadzona w błąd. Powyższe ustalenia powodowały, jak stwierdził Sad Rejonowy, konieczność zawiadomienia przez Sąd z urzędu Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

Sąd, wobec doniesień medialnych o toczącym się już postępowaniu wobec powódki przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nie zawiadamiał już tego organu o stwierdzonym stosowaniu niedozwolonej klauzuli umownej.

Z powyższych względów już tylko dodatkowo zauważył Sąd, że powód przedstawił kserokopię wypowiedzenia umowy pożyczki, która nie stanowi dowodu. Tylko oryginały dokumentów, bądź odpisy potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza albo pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym, zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c., mogą być przedmiotem dowodu. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej i zaopatrzenie podpisem poświadczania jej zgodności z oryginałem. Kserokopie dokumentów bez stwierdzenia ich zgodności z oryginałem nie są dokumentami w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r. III CZP 37/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 206, wyrok z dnia 27 lutego 1997 r. III CKN 7/57 – niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004 r. I CK 32/04, LEX nr 529692). Obowiązkiem strony, w szczególności zastąpionej przez profesjonalnego pełnomocnika, jest dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów oznacza zaferowanie takich dowodów, które spełniają ustawowe wymagania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego. Tym samym nawet jeśli przyjąć iż istniała ważna umowa pomiędzy stronami

to powód nie wykazał aby została ona wypowiedziana. Tym samym zasadny był zarzut pozwanej nieprawidłowego wypełnienia weksla in blanco z dnia 9 kwietnia 2014r. w związku z brakiem podstaw do jego wypełnienia.

Ponadto pozwana dokonując dwudziestu czterech przelewów, faktycznie uiszczyła na rzecz powoda kwotę 6.672,00 zł., co dodatkowo czyni bezzasadnym roszczenie powoda w zakresie kwoty rzeczywiście udzielonej pożyczki w wysokości 4.000,00 zł.

O kosztach postępowania sądowego Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, zasądzając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Od niniejszego wyroku apelację wniosła powódka, zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. Obrazę prawa materialnego, w szczególności:

1. art. 10 ustawy z 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe w związku z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, iż ciężar dowodu w niniejszej sprawie spoczywał na stronie powodowej w sytuacji, gdy powództwo zostało oparte na podstawie weksla in blanco, a tym samym sprawa niniejsza zyskała charakter sprawy wekslowej, powodując, iż obowiązek udowodnienia wad wypełnionego weksla, niezgodności z deklaracją wekslową czy też nieistnienia zobowiązania, bądź wykazania, iż zobowiązanie to nie opiewa na kwotę wskazaną w treści weksla zgodnie z zawartym przez strony porozumieniem obarcza stronę pozwaną a nie powodową;

2. art. 77³ k.c. w związku z art. 243¹ i art. 245 k.p.c. polegające na niezastosowaniu i w konsekwencji błędnym uznaniu, iż załączone do pozwu pismo powódki z 4 listopada 2015 roku zatytułowane „Wypowiedzenie umowy pożyczki” nie stanowi dokumentu, w sytuacji gdy wobec faktu, iż pismo to zawiera informację w postaci oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, wezwanie do wykupu weksla oraz dane umożliwiające ustalenie danych osób, które te oświadczenia złożyły, uznać należało za dokument prywatny w rozumieniu art. 343¹ k.p.c. i art. 245 k.p.c. pozwalający na dokonanie ustaleń w niniejszej sprawie.

3. art. 38 ustawy z 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe w związku z art. 61 §1 k.c. polegające na błędnym uznaniu, że to prawidłowego przedstawienia weksla nie dochodzi poprzez wniesienie ewentualnie doręczenie pozwu,

4. art. 53 w związku z art. 40 8,38 ustawy z 28 kwietnia 1936 roku – prawo wekslowe, poprzez błędne uznanie, że warunkiem powstania i wymagalności roszczenia wekslowego jest prawidłowe przedstawienie weksla do zapłaty dłużnikowi wekslowemu;

5. art. 385¹ k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na nieuzasadnionym przyjęciu przez Sąd I instancji, że stosowane przez powoda klauzule umowne mają charakter abuzywny.

II. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na rozstrzygnięcie, a to:

1. art. 227 k.p.c., 232 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. oraz art. 101 ustawy z 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe, poprzez nieuwzględnienie powództwa w wypadku gdy powódka oparła swoje roszczenie na przedstawionym do zapłaty, prawidłowo wypełnionym i ważnym dokumencie wekslowym.

2. art. 233 § 1 i art. 316 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne uznanie, że w chwili wyrokowania roszczenie nie było wymagalne,

3. art. 3 k.p.c., art. 217 § 1 i 2 k.p.c., art. 227 k.p.c. art. 243¹ k.p.c. w związku z art. 77 k.c. i art. 77³ k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 8 września 2016 roku (nadany art. 1 ustawy z 10 lipca 2015 roku o zmianie ustawy – k.c., ustawy – k.p.c. w oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. 2015 rok, 1311), ewentualnie art. 308 § 1 k.p.c. polegające na oddaleniu wniosków dowodowych z dokumentów załączonych przez powódkę do pisma przygotowawczego z dnia 28

marca 2017 roku wynikającego z błędnego przyjęcia, iż dowody te nie stanowią dokumentów prywatnych ewentualnie innego środka dowodowego o którym mowa w art. 308 § 1 k.p.c.,

4. naruszenie art. 227 k.p.c. w związku z art. 233 k.p.c. i art. 299 k.p.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie przez sąd orzekający, iż pozwana zawierając umowę z powódką znajdowała się w przymusowym położeniu, pomimo nieudowodnienia tej okoliczności przez stronę pozwaną,

5. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nieokreślenie w uzasadnieniu, które dokładnie postanowienia umowne są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy pożyczkobiorcy, nieprzedstawienie szczegółowej analizy tych postanowień w świetle warunków określonych w art. 385¹ k.c., nieprzedstawienie w uzasadnieniu podstaw ustalenia, iż pozwana zawierając umowę pożyczki znajdowała się w przymusowym położeniu.

Stawiając powyższe zarzuty strona powodowa wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku w ten sposób, że:

wносиła o zasądzenie na rzecz powódki od pozwanej kwoty 8336,65 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od 17 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych, ewentualnie:

o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w zaskarżonym zakresie sądowi I instancji w innym składzie.

Ponadto skarżąca wносиła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Apelacja powódki wraz uzasadnieniem zalega na kartach 113 – 116 akt sprawy.

W odpowiedzi na apelację pozwana wносиła o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Odpowiedź na apelację wraz uzasadnieniem znajduje się na kartach 224 – 226 akt sprawy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia Sądu Rejonowego odnośnie stanu faktycznego i wyciągnięte z tak ustalonego stanu faktycznego wnioski prawne.

W tych okolicznościach, zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem Sąd Okręgowy zauważa, iż nie jest obowiązany powtarzać prawidłowo dokonanych przez Sąd

I instancji ustaleń i prawnej ich oceny. Należy podkreślić, że Sąd Rejonowy przedstawił zastosowany sposób oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, opierając się na logicznym rozumowaniu i zasadach doświadczenia życiowego, a ocena ta zasługuje na jednoznaczną aprobatę.

Nie doszło do naruszenia zarzucanych apelacją przepisów postępowania cywilnego oraz prawa materialnego. Słusznie uznał Sąd Rejonowy, iż roszczenie nie zostało udowodnione co do zasady i wysokości pomimo, wykazania przekształceń podmiotowych po stronie wierzyciela.

Nie ma racji skarżący zarzucając obrazę art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe w związku z art. 6 k.c. a także, w poniżej wskazanym zakresie, art. 233 § 1, 232 k.p.c. i art. 339 § 2 k.p.c. oraz 316 § 1 k.p.c. 227, 232, w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw.

z art. 6 k.c. oraz 101 prawa wekslowego. W tej sytuacji uzasadnione jest łączne rozważenie tak skonstruowanych zarzutów. Ustanowiony w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji oznacza zarówno zakaz wykraczania poza te granice, jak i nakaz rozważenia wszystkich zarzutów i wniosków podniesionych w apelacji (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, zasadę prawną z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55). Z obowiązku tego nie wynika jednak konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 38/09, nie publ., z dnia 24 marca 2010 r., V CSK 296/09, M. Pr. Bank. 2012, nr 4, s. 19, z dnia 26 kwietnia 2012 r., III CSK 300/11, OSNC 2012, nr 12, poz. 144 i z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13, OSNC-ZD 2015, nr D, poz. 64).

Niewątpliwie powódka roszczenie główne oparła na wekslu in blanco, a tym samym ewentualny obowiązek udowodnienia wad wypełnionego weksla, niezgodności z deklaracją wekslową w czy też nieistnienia zobowiązania, bądź wykazania, iż zobowiązanie to nie opiewa na kwotę wskazaną w treści weksla obarcza stronę pozwaną.

Wystawca blankietu wekslowego odpowiada wekslowo wobec prawnego posiadacza blankietu wekslowego, o ile weksel został wypełniony zgodnie z jego wolą. Z chwilą wypełnienia tekstu weksla in blanco zobowiązany odpowiada wekslowo wobec posiadacza tak jak weksla zwykłego. W niniejszej sprawie pozwana skutecznie jednak zakwestionowała jego treść, natomiast powódka nie odniosła się do tych zarzutów, nie stawiając się na rozprawę podczas której doszło do zamknięcia rozprawy, a pismo procesowe z dnia 28 marca 2017r. wraz z wnioskami dowodowymi (k. 77-100) wpłynęło do Sądu już po wydaniu wyroku - 5 kwietnia 2017r.

Wobec przejścia ze stosunku wekslowego na stosunek podstawowy, jako chybione jawią się zarzuty powódki objęte pkt I, ppkt 3 i 4 apelacji, albowiem nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy podziela wyrażony przez Sąd Rejonowy pogląd o abuzywności klauzul umownych w przedmiotowej umowie pożyczki. Słusznie Sąd Rejonowy podniósł, że umowa której realizacji domaga się strona powodowa służyła w istocie do obejścia prawa, tj. do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Ponadto koszt ubezpieczenia wynoszący 7.499,00 zł, tj. niewiele mniej niż dwukrotność samej sumy pożyczki może być ukrytą opłatą za zawarcie umowy pożyczki i stanowić nieuzasadnioną i sprzeczną z charakterem umowy korzyść dla powoda a tym samym stanowić niedozwoloną klauzulę umowną. Umowa z dnia 09 kwietnia 2014r. może być bardziej kwalifikowana jako umowa ubezpieczenia a nie pożyczki skoro świadczenie związane z ubezpieczeniem prawie dwukrotnie przewyższa kwotę wypłaconej pożyczki. W myśl art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). W myśl §3 cytowanego przepisu, nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§4). Na podstawie art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Na gruncie niniejszej sprawy umowę pożyczki zawarła przez poprzednika prawnego powódki z pozwaną słusznie zakwalifikował Sąd jako umowę zwaną z konsumentem

w rozumieniu art. 22¹ k.c. Strona powodowa nie wykazała, iż sporne postanowienia umowy były przedmiotem jakichkolwiek indywidualnych negocjacji. Za „uzgodnione” trzeba uważać te tylko postanowienia umowy, na których

treść konsument miał rzeczywisty wpływ, np. były one uzgadniane w trakcie negocjacji albo też zostały przyjęte wskutek propozycji konsumenta. To, że pozwana podpisała się pod umową, a więc zaakceptowała jej treść i nie zgłaszała zastrzeżeń, nie ma znaczenia dla oceny, czy postanowienia tej umowy były z nią indywidualnie uzgadniane. Pojęcie indywidualnego uzgodnienia, nie jest bowiem tożsame

z pojęciem akceptacji, jak zdaje się sugerować strona pozwana. Nic nie wskazuje na to by powódka miała możliwość modyfikacji warunków umowy. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że powódka nie miała możliwości negocjowania postanowień umowy tym zakresie.

A zatem wymienione powyżej postanowienia umowy pożyczki są postanowieniami kształtującymi prawa i obowiązki pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszającymi jej interesy.

Zatem zarzut naruszenia art. 385¹ k.c. jest nieuzasadniony.

Słusznie zauważył ponadto Sąd I instancji, że pozwana dokonując dwudziestu czterech przelewów, faktycznie uiściła na rzecz powoda kwotę 6.672,00 zł., co dodatkowo czyni bezzasadnym roszczenie powoda w zakresie kwoty rzeczywiście udzielonej pożyczki w wysokości 4.000,00 zł.

W tym kontekście, jako zupełnie niezasadne są zarzuty polegające na nieuwzględnieniu należności wekslowej (pkt II ppkt 1 apelacji) czy też dotyczące wymagalności roszczenia (ppkt 2).

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 3 k.p.c., art. 217 § 1 i 2 k.p.c., art. 227 k.p.c. art. 243¹ k.p.c. w związku z art. 77 k.c. i art. 77³ k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 8 września 2016 roku (nadany art. 1 ustawy z 10 lipca 2015 roku o zmianie ustawy – k.c., ustawy – k.p.c. w oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. 2015 rok, 1311), ewentualnie art. 308 § 1 k.p.c. polegające na oddaleniu wniosków dowodowych z dokumentów załączonych przez powódkę do pisma przygotowawczego z dnia 28 marca 2017 roku wynikającego z błędnego przyjęcia, iż dowody te nie stanowią dokumentów prywatnych ewentualnie innego środka dowodowego o którym mowa w art. 308 § 1 k.p.c. wskazać należy, że dowody wskazywane przez powódkę zostały sprekludowane, albowiem wpłynęły do Sądu Rejonowego po ogłoszeniu wyroku, co czyni powyższe zarzuty niezasadnymi.

Odnosząc się do naruszenia art. 227 k.p.c. w związku z art. 233 k.p.c. i art. 299 k.p.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie przez sąd orzekający, iż pozwana zawierając umowę z powódką znajdowała się w przymusowym położeniu, Sąd II instancji zauważa, iż przy ocenie dowodów, w tym wypadku z zeznań pozwanej, Sąd I instancji nie dopuścił się uchybień. Zarzut z art. 233 k.p.c. tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź z doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 KPC nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (zob. post. SN z 23.1.2001 r., IV CKN 970/00, Legalis). Przedstawienie zarzutu naruszenia zasad swobodnej oceny dowodów nie może polegać na wskazaniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, ustalonego przez nią na podstawie własnej oceny dowodów (zob. m.in. wyr. SN z 29.6.2004 r., II CK 393/03, Legalis; wyr. SN z 18.6.2004 r., II CK 369/03, Legalis; wyr. SN z 15.4.2004 r., IV CK 274/03, niepubl.).

Przechodząc do zarzutu z pkt II ppkt 5 apelacji tj. naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., powszechnie w orzecznictwie przyjmuje się, iż zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych okolicznościach, tj. jedynie wtedy, gdy treść uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie

oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10.01.2013 r., III APa 63/12, LEX nr 1254543, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24.01.2013 r., I ACa 1075/12, LEX nr 1267341). Tymczasem jak wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, Sąd Rejonowy w sposób wystarczająco precyzyjny wskazał które jego zdaniem postanowienia przedmiotowej umowy pożyczki są niedozwolonymi klauzulami umownymi, niewiązącymi pozwaną jako konsumenta. Zatem również ten zarzut nie mógł zostać przez Sąd Okręgowy uwzględniony.

Z tych względów apelację jako nieuzasadnioną oddalono w oparciu o art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust.1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia apelacji.

SSO Małgorzata Mazur SSO Magdalena Kocój SSR del do SO Piotr Osowy